

محاصره یک شهر توسط خشکسالی، آلودگی هوا و ریز گردها

اصفهان در خطر است

بابكمهديزاده

بى آبى بزرگترين معضل اصفهان

ب برای انسان مایه حیان است و برای اصفهانی هایی که زاینده رود نماد و هویتشان است اهمیتی دوچندان دارد. طبق استانداردهای بین المللی اگر سرانه مصرف آب کمتر از ۱۰۰۰متر مکعب باشد یعنے در آن منطقه بحران آب وجود دارد. یعنی در آن منتقد بهران آن وجیون دارد. حـال در اسـتان اصفهان وضع بسـیار وخیم است. در خود شهر اصفهان سرانه مصرف آب ۹۰۰ متر مکعب اسـت و در حوزه زایندهرود حتی وضع بدتر است و سرانه مصرف آب عدد ۶۰۰ متر مکعب را نشــان میدهد. این اعداد نشان دهنده وضع بحراني اصفهان در حوزه

منابع آبی است. یکی از تبعات غیرقابل جبران کمآبی در یعی را بست عیری بی بسرای مهابی در اصفهان تغییرات اکوسیستمی است. کمبود آب موجب خشک شدن زایندهرود و تالاب گاوخونی شده است. خشک شدن این دو توجوبی سده است. حسک سدن این دو منبع آبی یعنی خشک شدن هویت اصفهان و این مسلمانه برای اصفهانی ها که کلا ری برای ایرانیها دردناک است. اما بررسیهای انجام شده ازسال ۷۹ تاکنون در هر ارگان انجام شده ارساس ۲۰۰۰ بر ر و نهاد علمی و مدیریتی که وجود داشته از مراکز دانشگاهی گرفته تا ادارات دولتی و NGOها، نشان داده که علت اصلی بحران

. یکـــ از نمودهای مدیریت غلط در اســتان یسی ر عبوسی سیریه سطح را الدست اصفهان برداشت بی رویه آب در بالادست رودخانه در استان چهارمحال وبختیاری ست. این برداشت به خاطر کشت محصولات کشاورزی از جمله هلو و بادام انجام می شود. ایس محصولات که در ارتفاعاتی کشت وند که ُ هم شــيبشَ زياد اســ میشوند که هم شیبش ریاد است و م خاکش کم است و هم هوایش سبرد است و موجب یخزدگی میوهها میشود. به عبارتی

يكى از مناطق سبز اصفهان كه آسيب جدى ديده

است منطقه ناژوان است. در غرب اصفهان. در حریم

رودخانه زاینده رود ناژوان به معنّای جایگاه درخت ناژ و صنوبر است اما تغییر اراضی تیشه به ریشه جایگاه

درخت ناژ و صنویس در اصفهان زده است. اقتصاد

ر در این شهر هیچ جایگاهی ندارد و کمتر شنیده شده که کسی به این کشتار بی رحمانه درختان

در این منطقه از اصفهان اعتراض جدیای کرده باشد. در گاه الکترونیکی شهرداری اصفهان درباره

کشـاورزی در زمینهای شـیبدار بالادست زاینــدهرود در اســتان چهارمحال وبختیاری هیچ توجیه اقتصادی که ندارد، هیچ، بهشدت بحران کمآبی و خشک شدن زایندهرود را نیز

. در بالادست زایندهرود در استان چهارمحال در به ددست رایمندورد در استان چهارمخال و بختیاری نهتنها کشت محصولات کشاورزی به منابع آبی اصفهان آسیب رسانده که وجود مزارع پرورش ماهی و احداث کارخانههای آب معدنی در کنار چشسمههایی که منابع بالقوه آبی زاینده رود هستند خود دلیل مضاعف آسیب به زاینده رود و تالاب گاوخونی شده

برچیده شـوند چون پـرورش ماهیانی که از

استخرهای پرورش ماهی به دلیل مصرف بالای آب دیگر توجیه اقتصادی ندارند و حتی به گفته مدیرکل شیلات استان گیلان که استان پرآبی است این استخرها باید کم کم

DATE OF THE PARTY OF THE PARTY

نمی تواند در دوره خشکسالی برهانی منطقی

. ارزش اقتصادی آبهای معدنی برداشت شده از چشمههای بالادست زاینده رود نیز به هیچوجه به اندازه ارزش ذاتی رودخانه مهمی احــداث کا خانههای آب معدنـــ د. کنا،

چشــمههایی که زایندهرود و تالاب گاوخونی اسيراب مى كنند درواقع أتـش زدن منابع ر ۔ ۔ رہ کی طبیعــی ایــن مملکت اســت کــه درنهایت دودش نهتنهــا به چشــم اصفهانیهــا که به چُسم تک تک ملت ایران می رود همان طور که در قضیه دریاچه ارومیه اتفاق افتاد. اتفاق تلخ دیگری که برای زایندهرود می افتد ت کــه وقتی آب جمع ش سد زایندهرود که سهم مصرف اصفهانیها است فاصله ۵۰ کیلومتری را از دل اس

Colon Strangentine St. A. A. A.

چهارمحالوبختیاری میپیماید توسط تعداد زیادی از پمپاژها و چاههای غیرمجاز مکیده می شبود. عملی که درواقع غارت سبهم آب اصفهانی هاست. زاینده رود نه تنها اصفهان و چهار محال و بختیاری را سیراب می کند ر به استان یرد هم داده می شود. در حالیکه قرار بود این وظیفه برعهده آب

بهشتآباد باشد. اما ازسال ۸۲ تصمیم گرفته شد که بخشی از آب زاینده رود به یزد انتقال داده شود که البته چندین بار مورد اعتراض و آب زُاینده رود به بروجن نیز داده شد. علاوه براین قرار بود آب زاینده رود بیشتر به مصارف ریستروی بیشتر به مصارف شــربی برســد اما بخش عظیمش بــه صنایع اختصاص داده شد.

ں اگرچے صنایع بزرگی همچےون ذوب آهن ، ترچب فسایع پرر کی معجبون بوب اهل و فولادمبار که در سال هایی در ایران احداث شدند که نه خبری از ارزیایی زیستمحیطی بود و نه خبری از بحران آب اما زمان گسترش این کارخانجات مصادف شد با شروع دوران این کارخانجات مصادف یں در ایران. از این رو گسترش این صنایع و نیاز بالایشان به آب و عدم اصلاح چرخه مصرف آب در این کارخانهها باعث شد که بخش بزرگی از منابع آبی اصفهان توسط این کارخانهها مکیده شـوند و آســیبی جدی به محبط; بست استان وارد شود.

در کنــار تمام ایــن مــوارد می توانید وجود مزار عــی را بگذارید که در ۸ســال دولت قبل ایجاد شدند و محصولاتی را کشت کردند که کاملادر مغایرت با نیازهای آبی استان بود. محصولاتي كه كشتشان در زمين كويري و خشـک اصفهان نیاز به آب زیاد داشـت و در نتیجه به مرور از شیره جان استان مکیده شد و زایندهرود و گاوخونی را به این روز در آورد.

آلودگى هواوسمى كەبەمردم هديەمىشود

شايدباورش سخت باشداما آسمان اصفهان از بزرگ است مخصوصا براى سلامتى اصفهانى ها. اين تهران هم آلوده تر است. میزان آلودگی تهران اگر بین ۱۴۰ تا ۱۶۰ باشد شاخص آلودگی اصفهان به ۲۰۰ تا ۳۰۰هم رسیده است. اصفهان اینک رکور ددار یشترین روزهای آلبوده در ایران است به گفته بیسسری رورسی ...ورب بری احمدر ضالاهیجان زاده مدیر کل سابق محیط زیست اصفهان در فروردین ماه امسال شهروندان اصفهانی تنها ۵روز هوای پاک استنشاق کردند این یک خطر

مقام مسئول می افزاید: اصفهان از نظر مصرف گاز بهعنوان سوخت اتومبيل و سوخت کشور را دارد. از نظر وی وجود دونیروگاه برق اصفهان و شهید منتظری که از مازوت استفاده می کنند و . وجود صنایع بزرگ و کوچک در استان و گسترش ر وزافزون خودروها و استفاده نادرست از تکنولوژی از عوامل آلوده شدن هوای اصفهان بودهاند.

مصائب منطقه مثلا حفاظت شده كلاهقاضي

پارک ملی کلاهقاضی یکی از مهم ترین مناطق حفاظت شده اصفهان است. بنابه آمار مناطق حفاظت شده اصفهان است. بنابه امار ویکی پدیااین پارک در جنوب اصفهان و تقریبا در ۲۶ کیلومتری شهر واقع شده است. این منطقه از جانب شرق تحت تأثیر کویر و ارجانب غرب تحت تأثیر رشته کوههای زاگرس است. رب ستانداران این پناهگاه عبارت اند از: کل یا بز کوهی، قوچ و میش، آهو یا غزال ایرانی، پلنگ، خرگوش وحشی، گرگ، کفتار، شیغال، گربه شنی، روباه و غیره. عمده ترین پرندگان آن نیز شامل: کبک، تیهو، گنجشک معمولی، خانواده كبوترها، جغد كوچك، خانواده عقابها، بالابأن، شاهين، كلاغ سياه، خانواده هدهد، و خزندگان منطقه مشتمل بر: افعی شاخدار ایرانی و مار

جعفری است. اما این پارک که نام منطقه حفاظت شده بر جبران کرد. صدماتی که درنهایت گریبان همان تخریب کنندگان و فرزندانشان را هم می گیرد. خود دارد چندان هم حفاظت نمی شود. معادنی در این منطقه فعالیت می کنند که خطر اصلی

در آن نباید جابه جا شود جاده هایی را در خُود مى بيند كـ هيچ توجهـ به قوانيـ ندارند. محيطبان هم كه هزار ماشاءالله در اين منطقه کم است و به جایش شکارچی تا دلت بخواهد زیاد. این مشکلات و در دسرها برای منطقه به اصطلاح حفاظت شده کم نبود کــه عدمای به -ا رس جان خاکش افتادند و شروع کردند به تولید آجر از خاک گرانبهای این منطقه. خاکی که از جلگه گرانقیمتُ اصفهان برداشت می شود و ارزان فروخته. این وسط محیطزیست استان است که دارد به سرعت نابود می شـود و در آیندهای معادن و آجر پــزان و صنايع صدمــات وارده را

مهاجرت وتبعات زيست محيطي

مهاجرت به اصفهان بود. به طوری که هماکنون بعد از گذشت این همهسال دیگــر ترکیب بعداز دندست این هجهسال دیدسر در بیب جمعیتی اصفهان تجمعی است از اصفهانی ها بنامه چرینی کسه از چهار محسال و بختیاری خوزسستان آمدمانسد در کنار ایس مهاجرت، مهاجرت دیگسری هم در اصفهسان اتفاق افتاده است، رشد سریع اصفهان و بزرگشدن و صنعتی سدنش روستانشینان را به مهاجرت به اصفهان سوق داده است. یکی از اصلی ترین تبعات این

جنــگ ٨ ســاله تحميلي اولين مــوج عظيم مهاجرت ازبين رفتن روســتاها و به وجود آمدن به برگرهای رسین در اصفهان بوده است. پدیده حاشیهنشسینی در اصفهان بوده است. اکنون اصفهان باخیل عظیمی از حاشیهنشینان روبه رواست که بروز معضلات اجتماعی تنها یکی از تبعات این مهاجرت است. بزرگترین ، این مهاجر تها اما مصرف زیاده از حداز منابع آبی اصفهان است.مهاجرت علاوه بر تغییر اکوسیستم اصفهان و نابودی طبیعت به قیمت گسترش حاشیه، منجر به افزایش مصرف آب و گسترش حاشیه، منجر به افزایش مصرف آب و خشک ترشدن منابع آبی اصفهان شدهاست.

بيابانزايي وريزكردهايي كه آماده حمله مي شوند

اصفهان را دچار کمبود آب کرده و چهره زیبای اصفهان راز شت نموده بلکه اثر سُوء دیگری هم در پی داشته و آن به وجود آمدن پدیده ریز گردها بوده بی ریر را .. ر است. چراکه اگر تالاب گاوخونی آب نداشته باشد و رطوبت محیط آن منطقه به واسطه خشک شدن ر ر. - . . تالاب از بین برود تپه های شنی کنار تالاب که پیش ازاین به واسطه رطوبت موجود به همدیگر چسبیده بودند با از بیس رفتن رطوبت تبدیل به کوهی از گرد و غبار می شوند که با کوچک ترین وزش بادی برمی خیزند و کیلومترها راه را می پیمایند و تبدیل به طوفانی از شن و گردوغبار می شوند بعید ببدین به خودعی رفس و فروهبر نفی سونده بید نیست که این اتفاق شوم بیفتد و لشکر ریز گردها به اصفهان هجومی ویرانگر کننید. وقتی تالاب و رودخانه خشک می شیود درختان منطقه هم

خشک شدن زاینده روه و تالاب گاوخونی نه تنها سفهان را دچار کمبود آب کرده و چهره زیبای درمی آید و استان اصفهان دچار پدیده بیابان زایی ی ــهن نچار پدیده بیابان میشود. متاسفانه این استان به سرعت این م شــه ام ــــ ا هی سرد است بیماید به طوری که در چند سال اخیر باخشک شدن تالاب گاوخونی ۳میلیون اصله درخت خشک شدهاند، وقتی که درختها به زیر درخت خشک شـدهاند وقتی که درختها به زیر بیفتندآنگاه لشکرریز گردهادیگرهیچمانعی جلوی خودنمی بینندو بی رحمانه می تازند ریز گردها قهر طبیعت علیه انسان هااست انسان هایی که بادستان خود سرنوشتی غمبار و دردناک رابرای خود رقم زدهاند این سرنوشت در انتظار اصفهان نیز سرانه فضاى سبز شهرى اصفهان به شدت كم شده استوكسي همبه فكراين كاهش نيست انگار همه ستورسی ممهد محراین نخش نیست. انگارهمه منتظرند که مصیبت بر سر استان فرودآید و آنگاه کاسه چه کنم چه کنم دست بگیرند.

ناژوان، ریه اصفهان، بیمار است

سد: «ناژوان منطقهای است نزدیک به ری کی رہ ۱۲۰ هکتار در منتهیالیه شمال غربی اصفهان که توسط اراضی کشاورزی، باغهای دو سویه و رودخانه زاینده رود با توسعه شهری محصور شده است. اراضی حدوده ناژوان بهدلیل دارا بودن پوشش سبز و عبور رودخانه از آن در مجموع اقلیم معتدل تری نس به اصفهان دار د. رطوبت بیشتر ، وزش نسیمهای محلى وِ اختلافُ دما باشهر شرايطُ بُسيار مناسبي را از نظر آب و هوایی برای این بخش از پیرامون شــهر

ایجادمی کند که همراه با چشم اندازهای زیبا، جاذبه یار زیادی را برای شـهروندان در زمینه گذران اوقات فراغت، تفریح، پیاده روی و ورزش فراهم کرده است. با توجه به وضعیت قرار گرفتن این پارک در مسیر بادهای غربی - جنوب غرب به شمال شرق مسیر باندهای غربی - جنوب غرب به سعان سرق و وضعیت قرار گرفتن اکثر صنایع آلایننده در غرب اصفهان این پسارک بهعنوان فیلنسر طبیعی برای شسهر اصفهان عمل می نمایده و بر همین اسساس است که اراضی ناژوان را بهعنوان ریه شهر اصفهان

شناسندو هرگونه دخل و تصرف و تغییر در ساختار طبيعي اين پارک موجب تشديد وضعيت بحرانی آلودگی شهر اصفهان می شود و وضعیت خطرناکی برای کلانشهر اصفهان به وجود خواهد آور د.» حال تصور کنید که عدهای تبر به دس گرُفَتهاند و رگهای این ریه را دارند قطعُ می کنند. عدهای هم در کارخانه هایشان آن قسدر دود تولید می کنند که این ریه را سیاه کنند.اگر ریه اصفهان نابودشود آیا چیزی از نصف جهان باقی می ماند؟